

Camilla Wangs tale ved Danske Professionshøjskolars Årsmøde

Taler

Camilla Wang
Forperson for Danske
Professionshøjskoler

Dato

6. juni 2024

Sted

Hotel Koldingfjord, Fjordvej
154, 6000 Kolding

Velkommen til professionshøjskolernes årsmøde 2024

Velkommen til dig, uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund

Og velkommen til alle jer gode, tætte og vigtige samarbejdspartnere.

Jeg er rigtig glad for, at I vil tilbringe dagen og en traditionsrig aften sammen med os.

Der er ikke flag på bordene, men vi er faktisk samlet til en slags 18-års fødselsdag!

I år er det nemlig 18 år siden, at Folketinget for alvor begyndte at debattere og forme professionshøjskolerne.

I november 2006 blev der indgået en politisk aftale om udmøntning af Globaliseringspuljen, hvori det indgik, at der skulle oprettes professionshøjskoler for videregående uddannelser.

Når vi står her i dag, så er det både inspirerende – men også tankevækkende – og lidt uhyggeligt at genlæse bemærkningerne fra lov om professionshøjskoler – da de blev endeligt etableret i 2007.

”Der er et faldende optag på professionsbacheloruddannelserne. Frafaldet på flere uddannelser er samtidig for højt (...). Det er nødvendigt at vende denne

udvikling. Flere skal starte på en professionsbacheloruddannelse, der fører til arbejde, og frafaldet skal bringes ned. Det forudsætter attraktive uddannelses tilbud.”

”Den øgede kompleksitet (i opgaverne på arbejdsmarkedet) nødvendiggør en højere kvalitet i grunduddannelsen med forøget faglig dybde og gennem inddragelse af den nyeste viden fra forskningen, herunder især den praksisrelaterede forskning.”

”Der er behov for sikring og udvikling af en sammenhæng mellem professionsbacheloruddannelserne og efter- og videreuddannelse i tilknytning hertil, herunder et øget samspil mellem de forskellige fagområder, så barrierer nedbrydes, og man lettere opnår overgange mellem såvel niveauer som fagområder.”

Det er jo næsten én til én det samme, som vi siger i dag 18 år efter, og de samme temaer, som vi på professionshøjskolerne har arbejdet hårdt på og fælles om at fremme de seneste år.

Meget godt og stærkt er sket i de 18 år, men helt grundlæggende har vi jo ikke fået indfriet ambitionerne fra dengang...

Men **dét** kan man ikke sige i en tale til sin 18-årige: Tillykke, skat! Du blev ikke til dét, vi drømte om...

Vi vil derfor på det her årsmøde sætte fokus på, hvad der rent faktisk skal til for at intentioner og ambitioner kan blive til virkelighed. Vi vil se fremad!

Jeg vil begynde med at give vores – professionshøjskolernes – bud på, hvad der skal til for, at vores vigtige uddannelser:

Bliver meget mere attraktive

Får en højere kvalitet

Bliver fulgt op af fortsatte uddannelses-, udviklings- og karrieremuligheder

Målet er måske det samme som for 18 år siden, men der skal nye greb til. For status quo er ikke en mulighed, som vi har sagt gennem flere år.

De nye greb skal ikke være små eller spredte, men skal dække bredt og stikke dybt.

Vi har brug for en ambitiøs politisk reform, der skaber rammerne for at udvikle de attraktive uddannelser af høj kvalitet, som Danmark har brug for. En realiserings-reform kunne man måske kalde det.

Det gode er, at vi står et meget stærkere sted som uddannelsesfællesskab med hinanden og med jer. Vi har udviklet os til stærke institutioner, der spiller en rigtig vigtig rolle i vores regioner, og som løser samfundsvigtige uddannelses- og forskningsopgaver.

I de senere år har vi tætnet samarbejdet markant med hinanden og med jer, der sidder her i salen – om vores studerende, vores uddannelser og vores forskning.

Men som de fleste 18-årige har vi også slået nogle skæverter undervejs. Vi har været på vildveje, og vi har været i tvivl om, hvem vi var – og hvad der er vores plads i verden.

Den tvivl har vi ikke længere!

Slår man op på Sundhedsstyrelsen hjemmeside kan man læse, at

”... den værste pubertetsbølge er ovre, når dit barn er ca. 16 år, men for nogle kan puberteten vare helt indtil, de er 18 år. Uanset hvad, bliver din teenager lige så stille og roligt bedre til at håndtere processen med at blive voksen.”

Det passer faktisk meget godt. Vi er der, hvor vi føler os voksne! Vi har fundet ind til kernen af vores opgave, vores særlige plads i det danske uddannelsessystem og vores DNA som institutioner.

Borgmester i Herlev og formand for KL's børne- og undervisningsudvalg Thomas Gyldal har en formulering, som fik mine ører til at blafre første gang, jeg hørte den, og som jeg holder virkelig meget af:

”Det fineste, vi har i Danmark, er kommunen”.

Med inspiration derfra vil jeg sige:

Det fineste, vi har i det danske uddannelsessystem, er vekseluddannelser.

Nå nå, tænker I måske. Skulle det nu være noget – og er det virkelig fint?

Ja! Og problemet er, at netop dét er blevet forsømt både politisk og fagligt!

Professionshøjskolerne blev født med Globaliseringsaftalen, men samtidig slog Danmark desværre ind på en skæv uddannelsesvej.

Hvor det akademiske blev det fine, det attråværdige og billedet på det gode liv.

Problemet med det er, at vi får et skævt samfund, når alt for få unge vil være sygeplejersker, pædagoger eller bygningskonstruktører.

Men hvad skal der så til?

Der skal investeres, og der skal bygges nye veje!

Når vi ikke kommer uden om, at **der skal investeres massivt i grunduddannelserne**, så handler det om særligt fem områder, der koster – og som SKAL styrkes:

Der skal være **meget mere faglig kontakt** mellem vores studerende og deres undervisere (flere timer, mindre hold, mere vejledning)

Bedre praktik for vores studerende – og ikke mindst sammenhængen mellem praktik og undervisning (uddannede praktikvejledere og tættere samarbejde mellem praktikvejledere og vores undervisere om de studerende)

Vores studerende skal **træne og øve deres fag** meget mere –

simulationsundervisning (små hold og flere praksislaboratorier/bedre fysiske rammer

Der skal skabes **meget bedre muligheder for differentiering** – vi har studerende med meget, meget forskellige studieforudsætninger, som har brug for noget forskelligt for at blive dygtige professionelle. Studerende er i øvrigt lige så forskellige som andre mennesker, så de skal have flere muligheder for at vælge forskellige uddannelsesveje og måder at studere på.

Der skal skabes **stærkere sociale og kulturelle fællesskaber** – betyder meget for trivsel, men mindst lige så vigtigt for den fagpersonlige dannelse, som er helt nødvendig i de fag, vores studerende uddanner sig til.

Så investeringer kommer vi ikke uden om!

Men der skal også **bygges nye veje!**

Vores studerende skal have helt andre **gode muligheder for at efter- og videreuddanne** sig i løbet af arbejdslivet, end de har i dag.

Det stærke vekseluddannelsesprincip, vi har i grunduddannelserne, skal bredes ud, så arbejdslivet som professionsuddannet bliver **et liv der veksler mellem arbejde og uddannelse og med stærke og tydelige udviklings- og karrieremuligheder.**

Sagt poetisk: Arbejde og uddannelse skal gå hånd og hånd og flettes i stærke bånd.

Veksel er et nøgleord, men det er praksisrettet også. Fortsat uddannelse og karriere tæt på borgeren og de konkrete opgaver, som kendetegner professionsarbejdet. Som løfter velfærdssamfundet og virksomhederne i hele Danmark.

Med den bundne opgave at professionsuddannelserne skal blive mere attraktive og have en højere kvalitet, kommer vi heller ikke uden om, at der skal etableres **nye praksisrettede og opgavenære kandidatuddannelser på professionshøjskolerne.** For selvfølgelig skal den faglighed, der knytter sig til en professionel praksis, også have sit eget høje niveau i uddannelsessystemet. På egne præmisser og i egen ret.

Vekseluddannelser er komplekse uddannelser – der leder til komplekse fag og opgaver på arbejdsmarkedet.

Vores studerende skal ikke alene være teoretisk dygtige. De skal heller ikke alene være praktisk dygtige. De skal værre begge dele - og på en måde hvor teori og praksis løfter hinanden gensidigt til gavn for konkrete mennesker og virksomheder.

Det kræver rigtigt meget af vores studerende – som studerende og som færdiguddannede.

Derfor kræver det rigtigt meget af vores uddannelser; af vores fysiske rammer, af vores undervisere og af praktikvejlederne ude i praksis.

Og derfor kræver det meget af arbejdsgiverne, der skal skabe de rammer, der gør det muligt at levere sin faglighed, udvikle den og bevare stoltheden og motivationen gennem et langt arbejdsliv.

Det er altså en opgave, vi skal løfte SAMMEN - alle os her i salen.

Men vi kan kun lykkes, hvis vi kan gøre det på fundamentet af en ambitiøs, bred og dyb politisk reform, der giver os de rigtige greb til at skabe de attraktive uddannelser af høj kvalitet som vores studerende fortjener, og som Danmark behøver.

Når professionshøjskolerne bliver rigtigt 18 år i 2025, og når vi mødes her igen ved næste års årsmøde, så ER vi i fuld gang med den opgave – skal vi ikke love hinanden det?

Endnu en gang: Velkommen til årsmødet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Velkomsttale

Relateret

Christina Egelunds tale ved Danske Professionshøjskolars Årsmøde
6. juni 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/camilla-wangs-tale-ved-danske-professionshojskolars-arsmode>